

การพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบุญญาทัตพลประสิทธิ์
อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

Teachers Development Classroom Action Research
of Boonyatratpolprasit School in Huai Mek Kalasin Province

เวียงเพชร เจริญชัยเปรมปรีย์¹

กุหลาบ ปุริสาร²

อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของครูโรงเรียนบุญญาทัตพลประสิทธิ์ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบุญญาทัตพลประสิทธิ์ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ แบ่งเป็น 2 วนรอบ ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการตามกรอบแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart มาเป็นกระบวนการดำเนินการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือครูผู้สอนโรงเรียนบุญญาทัตพลประสิทธิ์ที่เข้าร่วมโดยสมัครใจ จำนวน 17 คน ดำเนินการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบวิจัย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำนวัตกรรมหรือวิธีการไปใช้ การสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามพื้นฐานการวิจัย แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการเขียนเค้าโครงการวิจัย แบบสังเกต แบบประเมินผลการเขียนรายงานการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย พบว่า

1) จากการใช้แบบสอบถามถึงสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบุญญาทัตพลประสิทธิ์ก่อนดำเนินการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้

2) เมื่อใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งได้ดำเนินการ 2 วนรอบ การดำเนินการในวนรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบการวิจัย 5 ขั้นตอน ได้จำนวน 12 คน แต่ยังมีครูอีก 5 คน ยังมีปัญหาในการสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัย จึงต้องมีการพัฒนาในวนรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อการสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัย ได้ถูกต้องสมบูรณ์

โดยสรุป การพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบุญญาทัตพลประสิทธิ์ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ดำเนินการตามกระบวนการวิจัย 5 ขั้นตอน โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งสามารถพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ : การพัฒนาครู, การวิจัยในชั้นเรียน, การอบรมเชิงปฏิบัติการ

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

^{2,3}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to; 1) to study the present problems of teachers at Boonyatratpolprasit school of classroom research, 2) to develop teachers of Boonyatratpolprasit school to have knowledge, understanding and be able to conduct research in the classroom. The study had 2 phases. divided into 2 cycles of study. The researcher used the operating principles of Kemmis and McTaggart's framework as a process of action, consisted of 4 steps: Planning, Action, Observation, and Reflection. Strategies of development were workshop training, Supervision, and peer supporting supervision. The subjects were 17 Boonyatratpolprasit School teachers who participated voluntarily. The teachers were developed for conducting classroom research according to 5-step research frameworks, namely problem surveying and problem analysis, Defining methods for solving problems, Development of methods or innovations, Applying innovation or methods, Research summary and writing research report. The tools used in the research consisted of Basic research questionnaire test before and after the workshop, interview, assessment form for writing research projects, observation, evaluation form for research report writing. The statistics used for data analysis are percentage, mean (X), standard Deviation (S.D.).

The research findings found that:

1) From the use of questionnaires about the current conditions and problems of classroom research of Bunyatratpolprasit School teachers before proceeding to develop classroom research. It was found that teachers lacked of knowledge and understanding in conducting research in the classroom. and unable to conduct research in the classroom.

2) When using development strategies, workshop training, Supervision, peer supporting supervision which proceeded in 2 cycles. Performed in cycle 1 using strategy training workshop and internal supervision. The research group has knowledge and understanding, and can conduct research in the classroom according to the 5-step research framework, consisting of 12 people. But there were 5 teachers had problems about how to do summarizing and writing research reports. Therefore having to develop in the 2nd cycle using strategies peer supporting supervision. Researchers and co-researchers have provided assistance, suggestions, amendments for summarizing research results and writing research completely correct.

In summary, development of teacher' knowledge and understanding about classroom research writing of Bunyatratpolprasit School, Huai Mek district, Kalasin Province on based of 5 research stages by using 1) workshop training 2) Supervision and 3) peer supporting supervision. Which can develop teachers to have knowledge and understanding and be able to do research in the classroom. it can be used to develop teaching and learning to be more effective.

Keywords : Teacher development, Classroom Research, Work shop

บทนำ

การศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้มีการเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน และบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาดังกล่าวก็คือครูนั่นเอง เพราะครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และการพัฒนาโดยรอบให้เกิดในตัวผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ใน

เชิงวิชาการ นำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งการดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้นการจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพจึงย่อมต้องพึ่งพาอาศัยครูที่มีคุณภาพ ครูที่มีความเป็นครูประเทศไทยต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงได้มีการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานเป็นแบบองค์รวมที่เน้นไปที่คนดังที่แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคนรวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับ ความต้องการของการพัฒนา

ประเทศ ที่มุ่งหวังให้กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ การแข่งขันของประเทศ และเมืองค้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ และด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ซึ่งจะเป็แผนที่มีความสำคัญในการวางรากฐานการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาว(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด4 มาตรา 22 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ระบุว่า “จะส่งเสริมสนับสนุน ให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้” นอกจากนี้ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนส่งเสริมการจัดการศึกษาค้นคว้า และ วิจัย เพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงและพัฒนางานด้านการศึกษาให้ครอบคลุมเป้าหมายในการให้บริการในด้านโอกาสทางการศึกษาคุณภาพ และประสิทธิภาพในการบริหาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

งานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นงานที่ในบางครั้งต้องใช้เวลาพอสมควร เพราะเป็นงานที่ละเอียดถี่ถ้วน ครูต้องมีพื้นฐานความรู้ทางการวิจัยซึ่งช่วยให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยและเห็นด้วยกับการนำการวิจัยนำหน้าการเรียนการสอน โดยเฉพาะจะเข้ามามีส่วนร่วมในการหาคำตอบว่าได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในโครงสร้างระบบการจัดการเรียนรู้ทั้งในด้านปัจจัยกระบวนการ และผลผลิต เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัย ได้แก่ จุดมุ่งหมายการศึกษา โครงสร้างเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ ครูและนักเรียน ระดับกระบวนการ ได้แก่ วิธีการสอน เทคนิคการเรียนรู้ และทักษะของครู การวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากต้องใช้เวลานานและยังเพิ่มภาระงานให้อีกด้วย และปัญหาที่ผู้สอนประสบคือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยในชั้น

เรียนแม้จะเคยเข้ารับการอบรมแต่ขาดประสบการณ์ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้สอนที่มีความขัดข้องดังกล่าวถ้ามีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ให้เข้าใจ มีความคิดรวบยอด (Concept) ที่ถูกต้องจนมีพื้นฐานของการวิจัยในชั้นเรียนที่ดีได้ฝึกฝนให้มีประสบการณ์ในบางขั้นตอน โดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยจะไม่หยุดที่ผู้สอนแต่จะไปสู่ผู้เรียนให้สามารถใช้ในกระบวนการเรียนได้ ทำให้เกิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตัวเอง การมีความคิดรวบยอดและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยโดยเฉพาะ การเขียนเค้าโครงการวิจัย จำเป็นที่จะต้องพัฒนาครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างมาก เพราะผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นโดยตรงในภายหน้านั้น คือ ความเจริญงอกงามของตัวนักเรียนเอง ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญาและจิตใจเป็นผู้ที่มีคุณภาพได้ตาม มาตรฐานการศึกษา และเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครูกับลูกศิษย์ ผลพลอยได้ที่ตามมา คือ ครูเกิดความภาคภูมิใจและมีความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นความก้าวหน้าในชีวิตราชการ จะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าตามมาด้วย ส่วนโรงเรียนนั้นจะมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เป็นสิ่งที่ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนอันจะทำให้ทราบถึงข้อมูลที่จะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการประเมินตนเองด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งจะมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะตามที่ประเทศชาติต้องการ (สุนทร แนวเงินดี, 2556)

จากการสำรวจสภาพปัญหาที่พบในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนนุญญาทัตพลประสิทธิ์โดยการใช้แบบสอบถามครูในโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งหมด 6 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐานของการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและด้านปัญหา/อุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถสรุปได้ว่า ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงเป็นเหตุให้ครูไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ครูยังขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเฉพาะ การใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากไม่เคยได้รับการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาก่อน ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จึง

ปีที่ 9 ฉบับพิเศษ (เดือนพฤศจิกายน 2562)

ไม่สามารถลงมือปฏิบัติทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ ครูต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยจัดกิจกรรมและกลยุทธ์การพัฒนาตนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยมีหน้าที่กำกับติดตาม ดูแล กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตระหนักในความสำเร็จและเล็งเห็นความจำเป็นในการที่ต้องพัฒนาครูในเรื่องนี้โดยเร็ว เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน นำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยสามารถทำการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญอันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป จึงได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของครูและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของครูโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

สมมุติฐานการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของครูโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ ขาดความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ครูโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อได้รับการพัฒนาแล้วมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ซึ่งระยะที่ 2 แบ่งเป็น 2 วงรอบ ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน (spiral) หรือเรียกว่า วงจร PAOR ตามแนวคิดของ Kemmis และ Mc Taggart (1998) ได้เสนอขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติ (Action)

ขั้นการสังเกต (Observation) ขั้นการสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างนี้ได้มาจากความสมัครใจที่ต้องการจะพัฒนาตนเองเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 17 คน จากประชากรทั้งหมด 28 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับครูโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามพื้นฐานการวิจัยพบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งครูมีทัศนคติไม่ดีเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและครูเห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยุ่งยากสลับซับซ้อนมาก ในปัญหาเหล่านี้ทำให้ผู้วิจัย ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้

ระยะที่ 2 ดำเนินการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนใช้กลยุทธ์พัฒนา คือการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมีลักษณะ การดำเนินการเป็น 2 วงรอบ โดยแต่ละวงรอบประกอบไปด้วย การดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม พื้นฐานการวิจัย แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน แบบสังเกต แบบประเมินผลรายงานการวิจัยในชั้นเรียน แบบบันทึกการนิเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นคือ แบบสอบถามพื้นฐานการวิจัย แบบทดสอบแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน แบบสังเกต แบบประเมินผลรายงานการวิจัยในชั้นเรียน แบบบันทึกการนิเทศ จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบุญยาทตพลประสิทธิ์ อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบุญยาห์ตพลประสิทธิ์ อำเภอยะนิงจังหวัดกาฬสินธุ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามพื้นฐานการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. กลยุทธ์ในการพัฒนา ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งได้ดำเนินการ 2 วงรอบ การดำเนินการในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนตามกรอบการวิจัย 5 ขั้นตอนได้จำนวน 12 คน แต่ยังมีครูอีก 5 คน ยังมีปัญหาในการสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัย จึงต้องมีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัยได้ถูกต้องสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

จากสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา พบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ถึงแม้ว่าครูบางคนจะได้รับการอบรมในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนมาบ้างแล้วก็ตาม แต่การทำวิจัยในชั้นเรียนก็ยังไม่มีการดำเนินการอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม การพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบุญยาห์ตพลประสิทธิ์ อำเภอยะนิง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบปฏิบัติการ มีขอบเขตด้านเนื้อหา (1) ขั้นตอนการสำรวจปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา (2) ขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา (3) ขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม (4) ขั้นตอนการนำวิธีการและนวัตกรรมไปใช้ และ (5) ขั้นตอนการสรุปผล ในเบื้องต้นจะเป็นการพัฒนาครูที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนา เรียกว่า ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 17 คน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน โดยดำเนินการเป็น 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การสังเกต การสะท้อนผลและมีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

การพัฒนาในวงรอบที่ 1 ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ตามขั้นตอนการวิจัย 5 ขั้นตอน ทำให้ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 12 คน สามารถทำวิจัยได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูอีก 5 คน ยังมีปัญหาในการสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงร่วมประชุม

และมีความคิดเห็นร่วมกันว่าจะต้องดำเนินการพัฒนาครูที่มีปัญหาจำนวน 5 คน ในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อติดตามประเด็นที่จะต้องพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การพัฒนาในวงรอบที่ 2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้วางแผนดำเนินการโดยใช้ข้อมูล จากการดำเนินการในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผลการพัฒนา พบว่า ครู 5 คน สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนในหัวข้อยังมีปัญหาในการสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานผลการวิจัย สามารถเรียงลำดับการดำเนินการ และสามารถเขียนรายงานการวิจัยได้ถูกต้องตามขั้นตอนของการวิจัย

โดยสรุป ผลการดำเนินการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบุญยาห์ตพลประสิทธิ์ ทั้ง 2 วงรอบตามขั้นตอนการวิจัย 5 ขั้นตอนของ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบประเมินเค้าโครงการวิจัย แบบประเมินรายงานการวิจัย พบว่า ปัจจุบันครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอนได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงงานและ พัฒนาการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบุญยาห์ตพลประสิทธิ์ พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ดังนั้นผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยตกลงร่วมกันที่จะใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ซึ่งใช้หลักกระบวนการทำวิจัย 5 ขั้นตอน หลังจากอบรมเชิงปฏิบัติการครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในแต่ละขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนแต่ยังมีการติดตามผลโดยการนิเทศติดตาม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับกนกวรรณ กาญจนรัชต์ (2559) การดำเนินการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ในรูปแบบของการประชุมนิเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและ สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ อภิปรายผลดังนี้

ขั้นตอนการสำรวจปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาพบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับเด่นประการสองสุข (2551) สภาพปัจจุบันและ ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านละหานสามัคคีก่อนการดำเนินการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไม่สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้

ขั้นตอนการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการกำหนดวิธีการหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหา โดยการศึกษาเอกสารตัวอย่างงานวิจัย และข้อเสนอแนะจาก วิทยากรเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกวิธีการหรือนวัตกรรม ว่าเป็นปัญหาที่พบนั้นมีผู้ใดเคยศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีการใด และได้ผลอย่างไร ทำให้สามารถเลือกวิธีการหรือนวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และเหมาะสมกับผู้เรียนได้

ขั้นตอนการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมตามขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรมควบคู่ไป กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หากมี ปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเอง ก็จะมีการปรึกษาหารือผู้เฒ่าหรือกลุ่มผู้ร่วมวิจัยด้วยกัน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การทำวิจัยในชั้นเรียนได้ทุกคน สอดคล้องกับสุภาวดี ไชยสีหา(2553) พบว่า ครูมีการสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้สำเร็จตามเป้าหมาย มีคุณภาพดี และนำเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการนำวิธีการและนวัตกรรมไปใช้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยนำเอาวิธีการหรือนวัตกรรมที่ได้ปรับปรุงพัฒนาแล้วไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการกำหนดรายละเอียด ขั้นตอนการนำไปใช้ในแผนการสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลผลการใช้เครื่องมือที่ครูกำหนดขึ้นด้วยการตรวจผลงานและการสังเกตพฤติกรรมของ ผู้เรียนและประเมินผลว่าวิธีการหรือนวัตกรรมที่ใช้นั้นสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอน และเหมาะสมกับผู้เรียนมากน้อยเพียงใด กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเข้าใจ และสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้

ขั้นตอนการสรุปผลและการรายงานผล กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการ สรุปผลและรายงานในการทำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนรู้อีก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับ รัตติมาโสภาคย์ (2556) กล่าวว่า ครูสามารถเขียนสรุปผลการวิจัย

ได้ตรงตามประเด็นความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีการพัฒนาตนเองดีขึ้น เกิดทักษะมีความมั่นใจสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนและสามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนแบบเป็นทางการ 5 บทได้ ส่งผลให้ครูมีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการดำเนินการวิจัย โดยครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน โดยใช้การวิจัยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่อาศัยกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง และ มีการสะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอนที่เป็น วงจรต่อเนื่อง ของ Kemmis และ Metagart (1998) ซึ่งทำให้ผู้ร่วมวิจัย มีความภาคภูมิใจที่สามารถนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาคัดจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบุญญาที่พัฒนาประสิทธิภาพนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยไว้ 2 ประเด็น คือ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และ 2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- 1) โรงเรียนควรมีการพัฒนาครูแกนนำที่เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาและเป็นผู้นำในการลงมือปฏิบัติการ ซึ่งครูผู้สอนที่ลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนส่วนมาก มีความต้องการผู้เชี่ยวชาญที่คอยให้ คำแนะนำ ช่วยเหลือตลอดเวลา
- 2) โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน เป็นประจำและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการและกำกับนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง
- 2) ควรมีการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับความบกพร่องในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในแต่ละด้าน

เอกสารอ้างอิง

1. ตามพ์ นาคอก. (2560). การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.

2. เต๋น ประคองสุข. (2551). การพัฒนาครูในการ
ทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านละหานสามัคคี
อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา. กศ.ม.
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
3. รัตติมา โสภาคะยัง. (2556). การพัฒนา
ศักยภาพครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนบ้านห้วยกอก 1 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
4. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนัก
นายกรัฐมนตรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-
2564)
4. สุนทร แนวเงินดี. (2556). การส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 3. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.
5. สุภาวดี ไชยศรีหา. (2553). การพัฒนาครูใน
การทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนห้วยเม็ก
วิทยาคม สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต1 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.